

Kaitseväe Akadeemia teadusajakirjade kaastöö vormistamise juhend

1. ÜLDIST

Kaastöö¹ kogumaht on tavaartiklitel üldjuhul kuni 60 000 tähemärki (tühikutega), ülevaateartiklitel (nt konverentside ülevaated, teadus- ja arendusprojektide käsitlused) kuni 18 000 tähemärki (tühikutega). Kaastöö mahu hulka arvestatakse kõik artikli osad.

Kaastöö käsikiri esitatakse elektrooniliselt A4-formaadis reavahega 1,5 ja tähesuurusega 12. Lisatakse leheküljenumbrid.

Esimesele leheküljele märgitakse artikli täielik pealkiri, selle alla autori(te) ees- ja perekonnanimi või -nimed. Täpsemad andmed autori(te) kohta esitatakse artikli lõpus (vt p 8). Kui artiklis on lisasid, esitatakse autori(te) andmed nende järel.

Eestikeelne kaastöö algab eestikeelse ülevaatega. Lõiku alustab poolpaksus kirjas pealkiri „Ülevaade“ (lõpus punkt), millele järgneb samalt realt tekst. Ülevaate pikkus on kuni 1000 tähemärki (tühikutega).

Võõrkeelne kaastöö algab võõrkeelse ülevaatega.

Ülevaatele järgnevad **võtmesõnad** nii eesti kui ka võõrkeeles (kuni kuus). Võtmesõnad on **püstkirjas** ja nende loetelu vormistatakse järgmiselt.

Võtmesõnad: sõjaväeline juhtimine, taktika, *Auftragstaktik*

Keywords: military leadership, tactics, Auftragstaktik

Viide rahastajale, tänusõnad jms esitatakse joonealuse märkusena ülevaate, mitte pealkirja juures.

¹ Juhendi koostamisel on olnud eeskujuks Eesti Rakenduslingvistika Ühingu aastaraamatu kaastöö vormistatusnõuded. Näitena esitatud joonis ja tabel on võetud 2019. aastal ilmunud ajakirjast Sõjateadlane (nr 11). Joonise autor on Sven Sargma, tabeli autor Tõnu Tomberg jt.

2. TEKSTI LIIGENDUS

Kaastöö on liigendatud peatükkideks ja alapeatükkideks, mis nummerdatakse.

Ülevaade

Võtmesõnad

Keywords

1. Sissejuhatus

2. Esimene põhipeatükk

2.1. Esimene alapeatükk

2.2. Teine alapeatükk

3. Teine põhipeatükk

4. Kokkuvõte

Lisad

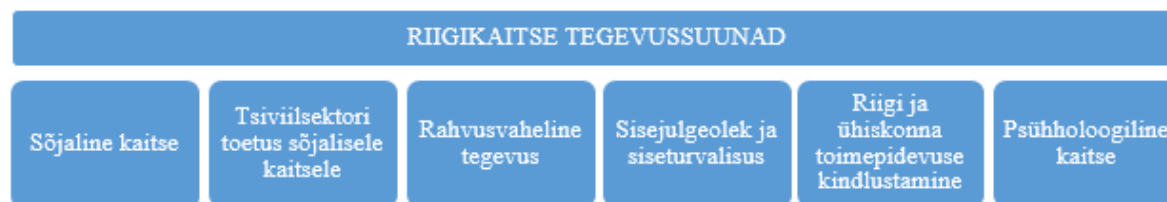
Autorimärge

3. SELED

Väiksemad, Microsoft Wordis koostatud seled (joonised, pildid, tabelid, skeemid jm illustreeriv materjal) paigutatakse põhiteksti sisse. Mahukamad joonised ja tabelid paigutatakse teksti lõppu või saadetakse eraldi failina. Sel juhul tähistatakse tekstis joonise või tabeli asukoht (nt: „siia tabel 1“; „siia joonis 2“). Kõik joonised ja tabelid nummerdatakse. Tekst peab sisaldama viidet igale joonisele ja tabelile (nt: „vt joonis 1“; „tabel 1“).

Kõik seled tuleb saata **töödeldaval kujul**. Rastergraafikas fotod ja joonised tuleb esitada ka eraldi pildifailina (nt JPG-, TIFF-fail). Fotode resolutsioon peab olema vähemalt 300 dpi, joongraafika puhul 800–1200 dpi. Vektorgraafikas joonised tuleb esitada samuti eraldi failina (nt PDF-, EPS-, AI-fail).

Joonisel on allkiri ja see asub joonise all, tabelil pealkiri, mis paikneb tabeli kohal. Mõlemad on kirjastiilis Times New Roman ja kirjasuurusega 11, on joondatud vasakule ning lõpevad punktita (vt joonis 1; tabel 1).

Joonis 1. Riigikaitse tegevussuunad

Tabel 1. Modelleerimisel kasutatud materjalide olekuvõrrandid ja tugevusmudelid

Materjal	Olekuvõrrand	Tugevusmudel	Tihedus (kg/m ³)	Nihkemoodul (kPa)
Betoon (35 MPa)	P-alpha	RHT*	2750	1.67e + 7
TNT	JWL		1630	
Õhk	Ideaalgaas		1.225	

4. LÜHENDID

Vähem tuntud lühendid seletatakse nende esmakordsel mainimisel sulgudes lahti. Sama moodi toimitakse pikemate nimetuste ja terminitega, mille kohta kasutatakse edasises kokkuleppelist lühikuju.

- vaatlemis-, orienteerimis-, otsustamis- ja tegutsemistsükkel (VOOT-tsükkel)
- rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon (Viini konventsioon)

Üldtuntud lühendeid lahti ei seletata.

- dets, kpt, ÜRO, NATO

Lühendite järele üldjuhul **punkti ei panda**, v.a **võõrkeelsed** lühendid.

- saj, lk; n-ltn, kpt, kol-ltn, brig-kin; *ibid.* ('sealsamas'), p. ('page'), pp. ('pages'), s. ('sivu'), S. ('die Seite'), с. ('страница'), ed. ('editor'), Hrsg. ('der Herausgeber'), Vol. ('köide'), No. ('number')

Akadeemiliste tiitlite puhul kasutatakse üldjuhul lühendeid prof, PhD, MA, MSc, MTh. Neid lühendeid **kaldkirja ei panda** (vrd võõrkeelseid väiketähtlühendeid, mis kirjutatakse kaldkirjas: *dr. phil.*; *mag. theol.*).

5. KEELEKASUTUS

Kaastöö keelekasutus on ametlik ja peab vastama eesti kirjakeele normile. Kirjakeele normi alus on „[Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018](#)“. Ametlikku keelekasutust ja teaduskeelt iseloomustab

- 1) neutraalne ja objektiivne infoedastus;
- 2) valdkondlik oskussõnavara;
- 3) ametlikkussuurtähe kasutamine asutuste ja institutsioonide nimedes (nt Kaitsevägi, Kaitseliit, Kaitseministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet).

Kaldkirja pannakse **terminid ja tsitaatsõnad** (võõrkeelsed sõnad), samuti **tsitaadid**, mis on pikemad kui kaks rida (viimase kohta vt p 6).

- termin *manööversõjapidamine*; *ad hoc*-liikumine, *bellum iustum*'i mõiste, *Auftragstaktik*

Nimesid kaldkirja ei panda. Sama kehtib ka **võõrkeelsete nimede** ning võõrkeelsest nimest või nimetusest moodustatud **akronüümide** kohta.

- Wehrmacht, ajaleht Universitas Tartuensis; EMA, NATO (võõrkeelsed lühendid)

NB! Nimed on ka **ajalehtedel ja ajakirjadel**, mistõttu kirjutatakse need **läbiva suurtähega ja jutumärkideta**.

Lisaks tsitaatidele (vt p 6) pannakse **jutumärkidesse** pealkirjad. Kirjakeele normi järgi pealkirjastatakse ja jutumärgistatakse

- 1) dokumendid, teosed, sarjad, rubriigid (nt Kaitseväge juhataja käskkiri nr 101 „Sõjaväeliste auastmete andmine“);
- 2) pealkirjalaadsed üritused (nt konverents „Sõjandusega seotud tekstide tõlkimine ja tõlgendamine“).

Muude õigekirjaküsimuste kohta leiab täpsemat teavet [EKI teatmikust](#) ja „[Eesti õigekeelsussõnaraamatust](#) [ÕS 2018](#)“, andmebaaside kohta [keeleabist](#). **Riigikaitsevaldkonna terminiküsimustes** saab abi sõjanduse, julgeoleku- ja kaitsepoliitika terminibaasist [Militerm](#).

Ingliskeelses kaastöös lähtutakse **Briti inglise keele standardist**².

Ladinakeelsed lühendid kirjutatakse **ingliskeelses teadusartiklis püstkirjas**.

- et al., ibid., e.g., i.e., vs.

6. TSITEERIMINE

Lühemad tsitaadid pannakse jutumärkidesse, **pikemad tsitaadid** kui kaks rida esitatakse kaldkirjas eraldi lõiguna.

- *Sõjavägi vajab mitte ainult tehnikerisi, vaid „tehnilisi ohvitserisi“ – tubeleid sõjamehi, kes hästi füüsiliselt ja vaimliselt väljaarenenud, sõjaliselt ettevalmistud, distsiplineeritud ning omavad tehnika teadmisi, mõistmisega neid teadmisi kohastada sõjapidamiseks ja sõja instrumentide tehniliseks arenemiseks ja korras-hoidmiseks. Sarnast ettevalmistust pole veel ükski tehnikum andnud, ei usu et meie omagi suudab seda teha.*

Tsitaadist väljajäetud osa asendatakse kolme punktiga, mis pannakse kaldkriipsude vahele.

- Arnold Ehrhardt väljendab seda nii: „Tema [Augustinuse] usk, et kirik saab selles maailmas rahu ja õiglust kaitsta, muutis kiriku /.../ poliitiliseks organiks.“

Tsitaat esitatakse originaalkujul isegi siis, kui see sisaldab vigu. Sel juhul võib originaalsõnastuse esiletõstuks kasutada **nurksulge** ja tähiseid [*sic!*] või [!].

Nurksulgudesse pannakse ka **asendatud või lisatud sõnad ja tähed**. Seda võtet kasutatakse vaid juhul, kui tekst on muidu raskesti mõistetav (vt eelmist näidet).

² Vt nt **English Style Guide: A handbook for authors and translators in the European Commission** 2023. https://commission.europa.eu/system/files/2023-11/styleguide_english_dgt_en.pdf (16.02.2024).

7. VIITAMINE

7.1. Viitamis põhimõtted

Kaastöös kasutatakse joonealust viitamist. Viidete näiteid vt lisast 1. Põhjendatud juhul ja kokkuleppel teadusajakirja toimetusega võib kasutada ka teistsugust viitamissüsteemi.

Sõjateadlase viitamissüsteem eristab viidet ühele lausele (või lauses esinevale sõnale või fraasile) ning viidet kahest ja enamast lausest koosnevale keeleüksusele. Kui viidatakse **ühele lausele või lause lõpus olevale fraasile**, on esmalt viitenumber ja seejärel lause lõpumärk. Sama süsteem kehtib sõnale või fraasile viitamisel: viitenumber on vahetult viidatava sõna või fraasi järel. Viitenumber jääb alati püstkirja.

- Saksakeelset terminit *Opfer* ('ohver') kasutatakse kahel moel: ohver kui *sacrificium*¹ ja ohver kui *victima*².
- UKJ-i olulisust rõhutavad näiteks Kaitseliidu doktriini projekti peatükk „Operatsioonide juhtimine“¹, 1. jalaväebrigaadi ülema aastakäsk² ning Kaitseväe Akadeemia arengukava 2015–2022³.

Kui viidatakse **pikemale tekstilõigule** kui üks lause, on lause lõpumärk enne viitenumbrit.

- *Aegade jooksul on riik taganud oma kodanikele teatud tüüpi teenuste osutamise, mis on tuginenud maksudest saadavale tulule. Selles kontekstis on ka sõjapidamine olnud ajast aega kindlasti üks avaliku sektori teenus. Sõjapidamise erastamist on varasematel aegadel mõistetud lihtsalt kui palgasõdurite osalemist sõdivate poolte vahelises relvastatud konfliktis.*¹

Ühes viites ei tohi olla mitut viitenumbrit (^{1, 2, 3}). Kui sõna, fraasi, lause või sellest pikema tekstilõigu puhul on vaja viidata mitmele allikale, tuleb kasutada vaid üht viitenumbrit. Sel juhul hõlmab viitenumber joone all mitut allikakirjet.

Viidata tuleb alati leheküljetäpsusega (v.a juhul, kui viidataval allikal puuduvad leheküljenumbrid). Artiklile viitamisel märgitakse **lisaks leheküljele**, kust tekstis viidatud teave pärineb, ka **artikli leheküljevahemik**.

- **Koort, E.** 2020. Õpikogemuse roll tsiviil- ja kaitsevaldkonna koostöös ning infovahetuses. – Sõjateadlane, nr 15, lk 128 (lk 113–146).
- **Gruening, G.** 2001. Origin and Theoretical Basis of New Public Management. – International Public Management Journal, Vol. 4, Issue 1, p. 2 (pp. 1–25).

Kaudviitamist ehk viitamist ühele allikale teise allika kaudu tuleb üldjuhul vältida. Kaudviitamine on mõõndav vaid juhul, kui algallikas pole kättesaadav (nt väga vana teos, arhiivisäilik, käsikiri). Siis osundatakse nii algallikale kui ka allikale, mille kaudu viidatakse.

- **Brannigan, V.; Kilpatrick, A.** 2004. Engineering Human Behavior: The „Human Factor“ in Performance Based Regulation. London: Interscience Communications Ltd. Viidatud **Fribergi ja Hjelmi** 2014, lk 12 järgi. Vt **Friberg, M.; Hjelm, M.**

2014. Mass Evacuation – Human Behavior and Crowd Dynamics – What Do We Know? Lund: Department of Fire Safety Engineering Lund University, Sweden.

- **Mahan, A. T.** 1900. The Problem of Asia and Its Effect Upon International Policies. London: Sampson Low, Marston & Company Ltd., p. 17. Viidatud **Tilli** 2012, lk 161 järgi. Vt **Till, G.** 2012. Merevõim. Teejuht 21. sajandisse. Teine väljaanne. Tallinn: AS Ajalehtede Kirjastus.

7.2. Viidete ülesehitus

Kaastöös viidatakse **autori nime ja aastaarvuga**. Juhul kui autorit pole märgitud, viidatakse pealkirja ja aastaarvuga. Kirjesse võib märkida kas eesnime (eesnimed) või eesnime esitähed, kuid tuleb jälgida, et eesnime väljakirjutus oleks artikli piires ühtne.

Kui artiklis viidatakse **mitu korda ühele ja samale allikale**, järgneb kirjele esimesel mainimisel nurksulgudes viite lühikuju (autoriga teostel autori perekonnanimi ja teose ilmumisaasta).

- **Huntington, S. P.** 2001. The Religious Factor in World Politics. – Ruloff, D. (ed.). Religion und Politik. Zürich: Rüegger, p. 147 (pp. 147–159). [**Huntington** 2001]

Edaspidi viidatakse sellisele allikale **viite lühikuju ja viidatud leheküljenumbri** järgi.

- **Huntington** 2001, p. 148.

Juhul kui teose tiitellehele **ei ole märgitud autorit**, viidatakse üldjuhul pealkirjaga. Viite lühikujus võib pikemat pealkirja lühendada.

- **Eesti kaitseväge maaväge lahingutegevuse alused** 2010. Maaväge ohvitseride ja staabitöö väljaõppejuhend. Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused, taktika õppetool, lk 14. [**KV MLA** 2010]

Kui autorita teosel on koostaja(d) või toimetaja(d), kelle panust võib võrrelda autori omaga, paigutatakse nimi viites esikohale. Nii võib vormistada viiteid nt ajakirja erinumbritele või esseekogumikele. Sellist viitekujut võib kasutada muu hulgas tõlketekstide vormistamisel, kui seda on tehtud originaalis. Pealkirjaga viidatakse enamasti ka sõnaraamatutele, teatmeteostele jm.

- **Hartmann, Uwe; von Rosen, Claus** (Hrsg.) 2016. Jahrbuch Innere Führung 2016. Innere Führung als kritische Instanz. Berlin: Carola Hartmann Miles-Verlag.
- **Ventsel, Andreas; Sazonov, Vladimir; Saumets, Andres** (toim) 2018. Zapad 2017 infosõja vaatepunktist. – Sõjateadlane, nr 8. Cultural, Peace and Conflict Studies Series, Vol. VIII. Tartu: Eesti Ülikoolide Kirjastus.
- **Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018**. Raadik, Maire (toim). Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. [http://www.eki.ee/dict/qs/\(05.02.2018\)](http://www.eki.ee/dict/qs/(05.02.2018)). [**ÕS** 2018]

Kui autoriks on **rahvusvaheline organisatsioon** (nt NATO, Euroopa Liit, OSCE), võib viidata ka **organisatsiooni nime** järgi.

- **Bundesministerium der Verteidigung** 1998. Stellungnahme. – Jahresbericht 1997 der Wehrbeauftragten des Deutschen Bundestages und Stellungnahme des Bundesministerium der Verteidigung, 20. Mai. Bonn.

- **NATO** 2010. Manual of NATO Safety Principles for the Storage of Military Ammunition and Explosives. Allied Ammunition Storage and Transport Publication (AASTP-1). NATO International Staff – Defence Investment Division.

Aastaarvuta allikale lisatakse nime järele märkus *sine anno* (lad 'aastaarvuta') nii eesti- kui võõrkeelsetes viitekirjetes.

- **Lutherus, Martinus** (*sine anno*). *Judicium de Votis. Wittembergiae*.

Kui viidatakse **samale allikale mitu korda järjest**, kasutatakse ladinakeelset lühendit *ibid.*

- *Ibid.*, p. 202.
- *Ibid.*, pp. 202–205.

Leheküljevahemiku märkimisel kasutatakse mõttekriipsu („–“, s.o *Ctrl + miinusmärk*), mitte sidekriipsu („-“).

Passim-viidet kasutatakse juhul, kui artiklis on mingit seisukohta väljendatud korduvalt. Viidata tuleb leheküljele, kus seda väljendati esimest korda, ning lisada järele täpsustus *passim* (lad 'igal pool, kõikjal').

- **Miller, H.** 1930. The Hague Codification Conference. – The American Journal of International Law, Vol. 24, No. 4, p. 674, *passim* (pp. 674–693).

Kui ühelt autorilt on ilmunud **ühel aastal mitu teost**, siis kirjutatakse neist esimese ilmumisaasta järele *a*, teise järele *b* jne.

- **Freudenberg, D.** 2007a. Politischer Zweck und militärische Absicht. – Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift (ASMZ), Vol. 173, Heft 7/8, S. 32ff.
- **Freudenberg, D.** 2007b. Zweck und Ziel militärischer Einsätze und der Wesenskern soldatischen Dienens. – Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift (ASMZ), Vol. 173, Heft 6, S. 14ff.

8. AUTORIMÄRGE

Artikli lõppu lisatakse autori(te) nimi või nimed poolpaksus suurtähtkirjas ja akadeemiline tiitel. Kaitseväelase nime ette märgitakse auaste. Järgmisele reale kirjutatakse autori töö- või teenistuskohat ja amet. Juhul kui artikkel sisaldab lisasid, esitatakse autori(te) andmed nende järel.

- Prof **KAIRI KASEARU**
Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi empiirilise sotsioloogia professor
- Dr **ERIK MÄNNIK**
Kaitseväe Akadeemia rakendusuringute osakonna strateegilise analüüsi grupi juhataja-juhtivateadur
- Kolonel **ANDREAS THALHAMMER**, *mag. phil.*, MBA (haridusjuhtimine)
Austria riigikaitseakadeemia humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi õppejõud ning teadur

LISA 1. VIITEID

MONOGRAAFIA

- **Eesti kaitseväge maaväge lahingutegevuse alused 2010.** Maaväge ohvitseride ja staabitöö väljaõppejuhend. Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused, taktika õppetool. [KV MLA 2010]
- **Weithman, P. J.** 2002. Religion and the Obligations of Citizenship. Cambridge: Cambridge University Press, p. 4.
- **Clausewitz, C. von** 2004. Sõjast: kindral Carl von Clausewitzist järele jäänud teos. Räni, K. (tlk). Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.
- **Smith, M. A.; Timmins, G.** 2000. Building a Bigger Europe: EU and NATO Enlargement in Comparative Perspective. London: Ashgate, pp. 3–8. [Smith, Timmins 2000]

Raamatu ees-, järel- või saatesõnale viidatakse selle autori, mitte raamatu autori järgi.

- **Wyly, M. D.** 2014. Taktika alused. – Lind, W. S. Manööversõjapidamise käsiraamat. Tartu: Aburgus, lk 103. [Wyly 2014]

TEADUSAJAKIRJADE, KOGUMIKE JA TEATMETEOSTE ARTIKLID

- **Fairbanks, C. H. Jr.** 1995. Armed Forces and Democracy: The Postcommunist Wars. – Journal of Democracy, Vol. 6, No. 4, p. 33 (pp. 18–34).
- **Atkinson, H. A.** 1932. Religion as a Cause of War. – Porritt, A. (ed.). The Causes of War: Economic, Industrial, Racial, Religious, Scientific, and Political. London: Macmillan, pp. 114–115.
- **Hesse, K.** 1975. Kirche und Staat I–III. – Kunst, H. *et al.* (Hrsg.). Evangelisches Staatslexikon, 2. Aufl. Stuttgart/Berlin, S. 1151.

DOKUMENDID

- **FM 6-22.** 2022. U.S. Army Field Manual No. 6-22. Developing Leaders. Washington, D.C.: Headquarters, Department of the Army. https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/ARN36735-FM_6-22-000-WEB-1.pdf (18.01.2024).
- **NATO STANAG 2287.** LO (Edition 1) – Task Verbs for Use in Planning and the Dissemination of Orders. 2006. July 5. NATO Standardization Agency.
- **AAP-03.** 2018. Allied Administrative Publication. Directive for the Production, Maintenance and Management of NATO Standardization Documents. Edition K, Ver. 1. NATO Standardization Office.
- **Guidance for the Development and Publication of NATO Terminology** 2007. North Atlantic Council. C-M 0023.
- **EVS-ISO 1087-1.** 2002. Terminoloogiatöö. Sõnastik. Osa 1: teooria ja rakendus. Eesti Standard. Tallinn: Eesti Standardikeskus.
- **Riigikaitse arengukava 2017–2026: arengukava avalik osa** 2017. Riigikantselei. https://kaitseministeerium.ee/sites/default/files/sisulehed/eesmargid_tegevused/rka

MEEDIAVÄLJAANDED

Ajalehtede ja ajakirjade juhtkirjadele jt autori nimeta tekstidele viidatakse **pealkirja järgi ja kuupäeva täpsusega**. Kuupäeva järele märgitakse olemasolul ka leheküljenumber. Mõtteselguse huvides võib pealkirja ja aastaarvu eraldada punktiga.

- **Tööd alustas kõikide militaarhuviliste lemmikraadio Sõduri FM.** 2015. – Postimees, 4. mai. <http://siil.postimees.ee/3177797/tood-alustas-koikide-militaarhuviliste-lemmikraadio-soduri-fm> (11.05.2015).
- **2005. aasta jaanuaritormist möödub 10 aastat.** 2015. – Eesti Rahvusringhääling, 9. jaanuar. <https://www.err.ee/527696/2005-aasta-jaanuaritormist-moodub-10-aastat> (01.04.2019).
- **Singh Sidhu, B.** 2018. Are we running out of clean water? – YouTube, December 6, TED-Ed. <https://youtu.be/OCzYdNSJF-k> (25.09.2019).
- **Foot, G.** 2019. 'Health drinks: Turmeric'. The best thing since sliced bread? – BBC Radio 4 Podcast, February 20. <https://www.bbc.co.uk/programmes/p071h3tx> (25.09.2019).

INTERNETIAALLIKAD

Internetiaadressile lisatakse sulgudes vaatamiskuupäev.

- **Noeth, R. J.; Volkov, B. B.** 2004. Evaluating the Effectiveness of Technology in Our Schools. – ACT Policy Report. ACT. November. https://www.act.org/content/dam/act/unsecured/documents/school_tech.pdf (06.09.2022).

Kui internetiaallikal ei ole autorit märgitud, viidatakse pealkirja järgi.

- **Julgeoleku ja riigikaitse koordineerimine.** – Riigikantselei. <https://www.riigikantselei.ee/el-poliitika-julgeolek-ja-riigikaitse/julgeoleku-ja-riigikaitse-koordineerimine> (06.09.2022).
- **Eesti elukestva õppe strateegia 2020.** 2014. – Haridus- ja Teadusministeerium. https://www.haridusfoorum.ee/images/haridusstrateegia/Eesti_elukestva_oppe_straategia_loplik.pdf (05.02.2024).
- **Flint water crisis.** – Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Flint_water_crisis (04.10.2019).

ÕIGUSAKTID

Õigusakti esmakordsel osundamisel tuleb välja kirjutada selle täispikk pealkiri ja esitada sulgudes õigusakti lühend. Eesti õigusaktide lühendid on toodud [Riigi Teataja koduleheküljel](#).

- **Kaitseväe korralduse seadus.** – RT I, 16.12.2014, 16. [KKS] <https://www.riigiteataja.ee/akt/116122014016> (01.06.2015).

Viites lisatakse **mõttekriipsu järele avaldamismärke**, mille leiab Riigi Teatajast (vt vasakult ülaservast).

- **Eesti julgeolekupoliitika alused** 2017. Riigikogu otsuse „Eesti julgeolekupoliitika alused“ heakskiitmine“ lisa.
https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/3060/6201/7002/395XIII_RK_o_Lisa.pdf#
(01.04.2019).
- **Tee seisundinõuded**. Majandus- ja taristuministri 14. juuli 2015. a määrus nr 92. – RT I, 15.07.2015, 13. <https://www.riigiteataja.ee/akt/115072015013> (27.08.2019).
- **Tee talvised seisundinõuded**. Majandus- ja taristuministri 14. juuli 2015. a määruse nr 92 „Tee seisundinõuded“ lisa 8.
https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1150/7201/5013/MKM_m92_lisa8.pdf#
(27.08.2019).

Euroopa Liidu õigusaktidele viidates võib tekstis piirduda akti lühi- või üldnimetusega (nt Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärus või määrus 2016/679/EL). Joonealuses viites ja kirjanduse loetelus tuleb esitada viidatava õigusakti täispealkiri.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus). CELEX:3A32016R0679/ET (11.09.2019).

Euroopa Liidu dokumentidele viitamisel on abiks järgmised internetiallikad.

- **Institutsioonidevaheline stiiljuhend** 2011. Brüssel, Luxembourg.
<http://publications.europa.eu/code/et/et-000100.htm>
- Inglisekeelne versioon: <http://publications.europa.eu/code/en/en-000100.htm>
- Stiiljuhendi muudatusi vt <http://publications.europa.eu/code/et/et-000300.htm>

ARHIIVIMATERJALID

Üldjuhul viidatakse arhiivimaterjalile **pealkirja järgi**, olemasolul lisatakse kuupäev või aastaarv. Leidandmete ette võib lisada täpsustuse, nt Rahvusarhiiv või lühend RA.

- **Missugused on meie Lennuwäe ülesanded ja milline peaks olema meie Lennuwäe organisatsioon**. 15.01.1930. – RA, ERA.526.1.280.
Loe: *Rahvusarhiiv, Eesti Riigiarhiiv, fond 526, nimistu 1, säilik 280.*
- **Baiov, A. (sine anno)**. Naaberriikide sõjageograafia. Käsikiri. – RA, ERA.650.2.8, l. 1–3, 51, 76.
- RA, EAA.1241.1.132, leht 13p–14.
Loe: *Rahvusarhiiv, Eesti Ajalooarhiiv, fond 1241, nimistu 1, säilik 132, lehe 13 pööre ja leht 14.*

TÖLKIJAJA VÕI TOIMETAJA MÄRKUS

Viide tõlkija või toimetaja märkusele vormistatakse **kursiivis ja punktita** (nt *Tõlkija, Tõlkija märkus, Toimetaja kommentaar*). Viitele eelneb mõttekriips.

- Selles ametkonnas tehti kõik olulisemad ettevalmistused Bundeswehri asutamiseks, sealhulgas tegeleti *Innere Führung*'i ja esimese riigikaitseaduse väljatöötamisega. – *Tõlkija kommentaar*